

HUULI-SUULAKIHALKIO

MIKÄ HUULI-SUULAKIHALKIO ON?

Huuli-suulakihalkio on yksi tavallisimmista epämuodostumista. Halkio voi olla ylähuulessa, suulaessa tai molemmissa. Huulihalkio on yleensä toispuoleinen, joskus molemminpuoleinen tai harvoin keskilinjassa. On olemassa myös ns. piilohalkioita, joissa limakalvo peittää halkion. Näissä tapauksissa halkio huomataan puheen kehittyessä honottavaksi.

MISTÄ HUULI-SUULAKIHALKIO JOHTUU?

Huuli- ja suulakihalkiot syntyvät sikiökehityksen ensimmäisen raskauskolmanneksen aikana raskausviikkoina 4-12. Sikiön huulet, leuka ja suulaki muotoutuvat yhteen kasvavista osista raskausviikoilla 4-8 ja suulaki viikoilla 8-12. Näihin kehitysvaiheisiin ajoittuvista häiriöistä johtuen yhteenliittyminen voi olla epätäydellistä, joilloin jää halkio. Kyseessä saattaa olla perinnöllinen alttius. Vanhemmat, joilla itsellään on halkio, saavat hieman muita useammin huuli-suulakihalkioauvan. Lisäksi ulkoiset tekijät vaikuttanevat halkion syntymiseen, mutta niitä on usein vaikea varmuudella osoittaa.

KUINKA YLEINEN HUULI-SUULAKIHALKIO ON?

Yhdellä lapsella viidestäsadasta (1:500) vastasyntyneestä on huuli-suulakihalkio. Suomessa halkiolapsia syntyy vuosittain noin 120-150. Ultraäänitutkimuksilla löydetään osa huulihalkioista jo raskauden aikana. Suulakihalkiota ei voida varmuudella poissulkea ultraäänitutkimuksissa.

HOITO

Kaikki halkiolapset tarvitsevat kirurgista hoitoa ensimmäisen vuoden aikana. Huuli-suulakihalkiolapsen hoito on kasvukauden loppuun kestävä, moniammatillista ja usean erikoisalan välistä yhteistyötä. Leikkaukset ja muu hoito suunnitellaan aina lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Halkiot korjataan yhdellä tai useammalla leikkauksella.

Vuodesta 1997 lähtien korjausleikkaukset on tehty OYS:ssa. Huulen korjausleikkaus tehdään 2-3 kuukauden iässä ja suulakihalkion korjausleikkaus 4-9 kuukauden iässä. Leikkauksen suorittavat halkioiden korjaamiseen erikoistuneet plastiikkakirurgi ja suukirurgi.

Halkiolapsille kehittyy helposti ns. liimakorva. Leikkauksen yhteydessä korvalääkäri tutkii korvat ja laittaa tarvittaessa ilmastointiputket.

Myöhemmin voidaan tehdä tarvittaessa puhetta ja/tai ulkonäköä parantavia leikkauksia. Hampaiden kehitystä seurataan ja tarvittaessa korjataan oikomishoidolla.

HALKIOVAUVAN SYÖTTÄMINEN

Halkiovauvojen syömisongelmat johtuvat suunalueen lihasten poikkeavasta kiinnittymisestä halkion reunoihin. Kaikki vauvat oppivat syömään, on vain löydettävä vauvalle sopiva yksilöllinen syömismenetelmä. Huulihalkioauvan imettäminen saattaa onnistua, sen sijaan huuli-suulakihalkiolapsen syöttäminen rinnasta onnistuu erittäin harvoin. Vauva voi kuitenkin nauttia pullosta äidin lypsämää rintamaitoa.

Yhteystiedot:

OYS sikiölääkätieteen tutkimusyksikkö puh: 08-3153563
perinnöllisyyspoliklinikka klo 8-15 puh: 08-3153218
halkiohoitaja Suvi Tainijoki-Lantto puh: 040-5364468
suvi-paivikki.tainijoki-lantto@ppshp.fi
lastenkirurgian ja –neurologian osasto 60 puh:08-3155173
Halkiolapset ry, Pj Susanna Joensuu puh: 045-6315074